

El coll de la Perxa, una collada mítica entre l'Alta Cerdanya i el Conflent

Una perxa de fusta marcava el punt de pas per quan la neu el feia desaparèixer

coll de la Perxa en l'actualitat Autor/a: *Diaridelaneu.cat*

Situat a 1.579 metres, és el punt culminant de l'eix viari que comunica l'Alta Cerdanya amb el Conflent i Perpinyà. El topònim provindria d'una gran perxa que permetia orientar els viatgers quan les nevades esborraven el camí.

El coll de la Perxa és un dels passos històrics més importants del Pirineu Oriental. Situat entre l'Alta Cerdanya i el Conflent, constitueix el punt més elevat de la carretera que, passant per Montlluís i la vall de la Tet, comunica la plana cerdana amb Perpinyà. Actualment, aquest gran eix és la carretera estatal francesa N-116. De tota manera aquesta carretera ara és la D66, perd la categoria de Nacional i passa a ser departamental. Just al coll de la perxa, hi conflueixen també les carreteres D10, per accedir a **Pirineus 2000**, i la D33, per accedir a l'estació d'esquí d'**Eina**.

Més que un coll estret i costerut, la Perxa és una extensa planura situada a uns 1.579 metres d'altitud. També és una divisòria hidrogràfica: cap a ponent, les aigües van a parar al Segre, mentre que cap a llevant alimenten la Tet i baixen en direcció al Rosselló.

Durant molts anys, el coll va ser especialment conegut per les nevades que l'afectaven durant l'hivern. Les situacions de gregal, amb vents de nord-est carregats d'humitat mediterrània, hi impactaven directament des del mar, una

vall gairebé rectilínia, podent deixar gruixos de neu considerables. El vent, a més, formava congestes i esborrava la traça del camí, dificultant l'orientació dels viatgers.

Precisament d'aquí provindria el nom de la Perxa. Segons l'explicació tradicional, una gran perxa o pal vertical assenyalava el pas i sobresortia per damunt de la neu. D'aquesta manera, els qui travessaven el coll podien localitzar el camí fins i tot després d'una nevada intensa.

El pas, però, havia tingut anteriorment un altre nom. A l'edat mitjana era conegut com a port de Jardó o coll de Jardó, pel torrent que neix en aquest sector. Amb el temps, la perxa que guiava els viatgers hauria acabat donant nom al coll, a l'antic hospici construït per acollir-los i al petit nucli sorgit al seu voltant.

Avui les màquines llavaneu, les prediccions meteorològiques i la millora de la carretera han reduït les dificultats de circulació. Tanmateix, el nom del coll continua recordant una època en què travessar la Perxa a l'hivern podia convertir-se en una autèntica aventura.